

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *Edla Jonasson*
Härad: *Lunnerbo* Adress: *Gläneryd*
Socken: *Gläneryd* Berättat av: *min mor*
Uppteckningsår: *1939* Född år i

Uppteckningen rör

*Arbetsfördelningen inom lant-
hushållningen.*

Son a ULM:s fingerlista M: 146.

ACC. N:R. 5771

Landskap: Krb Upptecknat av: Ella Jonasson
Härad: Lumrebo Adress: _____
Socken: Lumayd Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Här på orten har det i de flästa
bondehemmen varit manfalken
som, mockade i fähuset (ett allment
benämning på kastallen) då därefter
kvinfalken. mesta dels, var i huset
skälte omutfodringen av djuren samt
mjölkade, med mjölken måste
vidtagas vissa försiktigheter så
att ej andra kunde tralla bort något.
Då kon kallvade skulle man
fäst taga mäk från kon och
kasta på kalven innan man
körde vid den om detta beaktam-
des kunde någon annan tillaga

halvadan av hans rånjfolk.
och så blev man själva utan.
Kaldansen som var tillagat
skulle en karlsperson först
äta, innan något kvinnfolk
får att han skulle fört bli fjus-
vill, så och ta såg så att det ej blev
en onöjsare.

ACC. N:R. 5771

Landskap: Krb. Upptecknat av: Edla Jonasson
 Härad: Lunnaröd Adress:
 Socken: Himmelsdal Berättat av:
 Uppteckningsår: 1939 Född år i

3.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Då hon skulle till fjärr. barde
 allra helst far i huset leda hon
 ärtad, men vilken mansperson
 som helst, Men absolut ej något
 kvinnfolk. ätt minstane ej någon
 som var konfirmerad, Någon
 som var i geosess, fick ej, om
 det ändå försikade så frädde man
 att barnet fick naturlag.
 blev det då en flicka så var
 det. hänt ~ ~ ~

efter kalning
 Första gången hon gick ut ur fähuset
 skulle man lägga en ställbit inne
 för dörren så att hon gick däröver.

Skriv endast på denna sida

ACC. N:R. 5771
Landskap: Kala (Småland) Upptecknat av: Bolla Jonasson
Härad: Limmerå Adress: _____
Socken: Limmerå Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

4.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—*—

1) Både manlig & kvinnliga vallahjor
har varit här, men det brukade
vara pojkar, som valla de
fären och fliskarna getterna, det
fanns ju mest får. Min fader
vallade fären i en stor by, år
1868, han var då 17 år, han var
omtalat att vårfrueafton då
fären får första gången det året
släpotes, var där 304 gammelt kryp
när så lammen föddes efterhand
blev där en stor skara han
sade att det ej var så gatt att
hålla alla i styr & skilja dem att
var sitt färehus

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

5771

Landskap:

Krb.

Upptecknat av:

Edla Jonasson

Härad:

Linnelön

Adress:

Socken:

Linnelön

Berättat av:

Uppteckningsår:

1939

Född år

i

5.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jordens brukning var i alla flästa
fall Karlarnas gåra något under-
tagsfall jäms med. Då då som
kvinnalken skulle mäta till utsädet
så a så många skäppor korn
i blandsäd i have att den
odlade jorden mättes i skäppor
i kappor, så skulle kvinnalken
soppa på ena man på en
sätta några hela var bit skulle
have minst ett öga.

Lin i Hampor skulle sås av
mar i huset, Hampor skulle pas-
tigt med myllas.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

5771

Landskap:

Kile

Upptecknat av:

Eell Jansson

Härad:

Limmerå

Adress:

Socken:

Himnedyd

Berättat av:

Uppteckningsår:

1934

Född år

i

6.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På de gårdar som hade flera skäp-
land odlade jord, plögde man
fyrhärka det vill säga att man
var 4 st, då skulle alltid kvinnalken
hjälpa till, så om det var på
minde ställen jisk 2 st kvinnalken
pläglar. men om man skulle man
en härka så var de karlagården
Här för har omläbakt att då man
växte uggo plögde man och
en äldre man gå från gård till
gård och härka daglönen var 10
å 15 schilling per dag.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 5771

Landskap: Krb Upptecknat av: Edla Jonasson
Härad: Smålands Adress: _____
Socken: Hemmeyd Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

7
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Arbetet med slåttern, pågick
vare på födelat, att Karlens skatte
om avhuggningen, när pojkarne
bleva så gamla att de vara kompi-
merade ansågs det för ett nödsätt-
de sysla att råpa. Då punktionen
räppt häst i långa strängar skulle
di barn som vara så stora att de
arkade, lägga det i dyavagnen
och dra det till brostaden, hösts
mängd, räknades, så t. ex. i
rönneleean, är 3 lassavall moss-
leean 2 o. s. v.

ACC. N:R. 5771

Landskap: Krb. Upptecknat av: Edla Jönsson
 Härad: Summers Adress: _____
 Socken: Glommeryd Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

8
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

För längre tid tillbaka,
 skars all säd med skära, och
 det arbetet hade huvudsak-
 ligen, kvinnalken till, men allt-
 eftersom den adlade jorden tillåta-
 des, kom avmätning med de
 käarna skulle kugga och kvinnalk-
 ken taga upp och binda ner
 om där var bær så skulle dessa
 luga så att kävarna blev
 bundna. Om man skäddade
 korn skulle man göra band så
 att icke axen blev brutet, var
 själv skulle rycka linet.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5771

Landskap: Krb. Upptecknat av: Edla Janson
Härad: Lommelösa Adress: _____
Socken: Henneby Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

9.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—♦—

Yrkesslaktaren, stack djuret då han som bedövning, (det var endast de större djuren, som bedövas, man bedövade, därför att man annars riskerade att djuret gick till anfall) avhuggit nacksenan därtill användes en så kallad knuttyxa, med denna hugg man djuret strax bakom öronen så att den lams så skulle hällkarlarna, lända djuret på sidan, så att det kunde slaktas strax, sedan fladda alla led slaktaren å hällkarlarna

Skriv endast på denna sida!

5771

ACC. N:R. _____

Landskap: Krb Upptecknat av: Edla Jonsson
 Härad: Pannicbo Adress: _____
 Socken: Flimby Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

10

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

slaktaren själv, måste påhuvudet
 då drämet de andra fläddde benen
 en sak, som man måste noga
 iakttaga var, att man ej skar
 hål på huden. Bladet skulle
 mycke väl till vara tagas, då man
 slaktade på, skulle alla fjälster
 (inåsar) noga tagas vara på, bladet
 tagg på rågmjöl i ett stort kärl
 hela den stora värmen, skars
 i regelbundna stycken. Syddes
 ty ihop, den kvinna som sydde
 pågades man kalla fjälsterkrädare
 Har i huset både själv fjälta korven
 som så kallad trätt Skriv endast på denna sida! användes fjälhorn

ACC. N:R. 5771

Landskap: Krb Upptecknat av: Edd Jansson
Härad: Småland Adress: _____
Socken: Hannaryd Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det var alltid en så kallad ykeslaktare som slaktade fjärrar, kor & småkalvar i går slaktade får i huset. I Kåret bodde en bondhustru som hette Lisa, hon var änka henne såg jag slakta får, (småkalvar) när hon flädde på land hon klipper alla 4 benen trädde en stakare deremellan, lade ändarna på två klykar. Gården plögade kvinnan sticka i näppa, men händer skulle karlarna hugga huvudet av.

ACC. N.R. 5771

Landskap: *Krb.* Upptecknat av: *Edle Jonasson*
Härad: *Simneleå* Adress: _____
Socken: *Simneleå* Berättat av: _____
Uppteckningsår: *1934* Född år _____ i _____

12
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Den kvinna som var i gräset
fick ej på något, vis emataga
blodet, ej heller se på då djuret
nedslaktades. Ifall han ändå detta
gjorde, fick barnet ett mycket
svårt lyte, men ingen fallande
sjuka. var det så den tiden av
havandeskapet, att barnet blev
lidande av så-kallat modfött
lyte, var det så otillräckligt då det
här emat, annars me många
om å sinne kunde leatas
Barn fick ej äse nedslaktningen.

ACC. N:R. 5771

Landskap: *Krb* Upptecknat av: *Edda Jonasson*
Härad: *Lumlebo* Adress:
Socken: *Herrnedyd* Berättat av:
Uppteckningsår: *1939* Född år i

13
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Karlarna skulle hugga veden
barnen skulle låsa in den.
de barn som varo älsk skulle
låsa in vatten käd i kätt i
fåhus. Sockenkomakare har
det här på arken, varit en lång
till tillbaka. Barnen finga ej
sitta till bords, utan skulle
stå medan de ätt, så skulle var
i ett barn först låsa bordsbarn.

ACC. N:R. 5771

Landskap: Krb. Upptecknat av: Edla Jonasson
 Härad: Lammö Adress: _____
 Socken: Himreby Berättat av: min mor
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

14
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

71 Ett hantverk eller damdet här
 kallas hemsåld, när vävsko-
 makeriet som var kvinnans gå-
 de band vävskedar som man
 sålde till vävskedshandlare dessa
 begåva sig många gånger utom-
 lands. Då var det stickning av
 strumpor trådar var tar o. d. slut på
 1700 talet, å i början av 1800 vävde
 man vadmal, till så kallat Borås-
 en, då var be namning på en person
 hemma härande i Borås, han köpte
 att vad man kunde säga blott
 det var en viss bredd å längd
 Borås aln var något Skriv endast på denna sida! längre än de vanliga.

ACC. N:R.

5771

Landskap:

Kile.

Upptecknat av:

Edle Jonasson

Härad:

Lummala

Adress:

Socken:

Himmey

Berättat av:

Uppteckningsår:

1939

Född år

i

15
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Här i Himmeyd bodde för
en del år sedan en kvinna, mit
namn Anetta Simonsen, men
kallades i dagligt tal för smärrett
han var en lång tid av år omkring
på alla marknader både i Lummala
i Gänge Härad, för att uppköpa
böndernas smör, får & kalvskinn
samt viltt råddjur & hare & fågel
samt ägg samt linax. Samt han
sedan försålde i vissa städer.
han dog 1936.

ACC. N:R.

5771

Landskap:

Krb

Upptecknat av:

Edla Jonasson

Härad:

Lummebo

Adress:

Socken:

Himmeyr

Berättat av:

Uppteckningsår:

1939

Född år

i

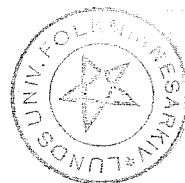
16
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jag skall här berätta om hur
det gick till vid slakt i min
Morfars hem på hans leandetid
han var brukare av sitt hemman
i 23 år min Moder har antalat
detta för mig Kl. omkring
2 på attan kom Anders Gustavsson
så kallade, den allment antitade
slaktaren, det första man hade
att göra var att intaga drägen
in i storstugan, den måste man
absolut, ha tillrädda, så att djuret
föll på sidan, något från marken
på drägen skulle ett par plankor

Skriv endast på denna sida!

L.21.F.

lagda på ukenet, med det samma som
 slaktaren avhugg kullscenan, skulle
 ju dyret stickas, sedan flås så skulle
 inmanmätet utagas, vilket ej var så
 lätt att göra, Med dyret i liggande läge
 när fäkeaturet var slaktat var det
 ganska dag, Då borde husets folk ha
 skällvatten kokt, Kallarens bura
 så in saltet detta skulle användas
 till skället, utan bedövning stacks
 svinet, men när detta var en stor
 besvär, fick man ha ett kava vete
 i munnen, reppet som var fäst
 där skulle bindas upp över åron
 så att det blev liksom ett handtag,
 ty det gälde att hålla en kavl i var
 bakfat, någon till att hålla upp den

ACC. N:R. 5771

Landskap: Krb. Upptecknat av: Edda Janasson
Härad: Summerska Adress: _____
Socken: Frimeryd Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

¹⁸
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ena farsfaten var ju nödvändigt på
att iske smiset blev lagstuckit, så
skallades å skrapade vilken väst
vann. Plaktare skulle själv, saka huna
det, sen var det till att utaga själva
parset, men man fick ej skära
mitt åt buken, utan en skära var
sin sida om spensaden, den sena
man därvid, fick kallades bukklänge
men den skulle anskäras på tvären
just der bröstet lag vid mid, närsta
leit kallades för bröstloen därnäst
stuck stycke man skulle stycka given
precis. Ly var leit skulle användas

Skriv endast på denna sida!

till sitt, så t.ex. fick man ej taga
bröstbenet till Skarv å rumppe-sviringen
till ryttan nej som sagt, var lik till rittet
i ryggen skulle man skära på var
sin sida om ryggkåtan, ryggen
skars i 5 bitar, mannen på dessa
vara från huvudet räknat, följande:
store-sviring, lillesviring mellandbit
länndbit rumppe-sviring, därav mannen
nu har där svirat från sig.

En murra kuen tillagades, grisen byggd
beständes, efter istrets niskt vågde
istrot så många skälponnd så vågde
fläsket, så å på många pund,
Iman fläska ^{fastlags-söndag} söndag leade man ej
hava rätt fläskbästen, vilka vara 4 st
på vart soer om man detta gjæd var
man en dätig flusmar,

ACC. N:R.

5771

Landskap:

Kilo

Upptecknat av:

Edla Janarsson

Härad:

Immeleå

Adress:

Socken:

Flimbygd

Berättat av:

Uppteckningsår:

1938

Född år

i

20

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Immanmålet i ett Lötkealut
haddes haddes att efter som det
låg i bukhalan, var sitt särskilda
mannen. Min man lärde oss den
när vi bjögste henne med. Plök-
ten, jag minns en del så här betar
de dessa löpet Kungshättan lasutap-
pen närmast bunnigen i bunnin-
ens bror. Hvitmataffälstren, i svart-
karvaffälstren, i alla harkaffälstren
di gamla sade att så kallade fura-
farnen var 300, alnar lång,
efter en Öxe skulle gåas 3 hurspand
hackskarv

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

5771

Landskap:

Kile.

Upptecknat av:

Edla Jonasson

Härad:

Lummelå

Adress:

Socken:

Linneryd

Berättat av:

Min Morfar

Uppteckningsår:

1939

Född år

i

21

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det var ett storbordshuset som
var så grynigt snål. Till henne kom
en fattig larpurpojke för att antaga
platsen, som valpojke. folk i byn
sade åt honom, ackta dig för henne
hon är så hemskt snål. att du får nog
svälta i hjula. Gärde sade han du
skall få gott med mat, jag lägger
alltid en hel ryll i attepåren åt
dig. När han första dan gick ästad för
att valla, sade han i fåmanands ton
för att, vad du går så bristig, av ryll-
benet. för då hender, det dig en olycka,
dessa hade han en tid. Men han

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5771

Landskap: Kele Upptecknat av: Eolla Janasson
 Härad: Samnäs Adress: _____
 Socken: Heringsås Berättat av: min Morfar
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

22
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

tyckte att sillen blev bärre & ränne
 för varje dag, så en dag bestämde
 han att anbyta sillen.
 (Hustrun hade lovat baka sin
 egen rygg, all skam om han igen-
 gäld, för att han själv kunde dätta
 kätt på sillen.)
 På kvällen då han kom hem låg mat-
 madren med anbruten rygg ~~men~~
 han hörde vad som handt gick
 han ej in.